

Sinko moj, nikad nećeš unijeti dosta ljubavi u srce čovjekovo, u srce svijeta, jer čovjek i svijet gladuju za neizmjernom ljubavlju!

A samo Bog može ljubiti ljubavlju, koja nema granica. Ali, moje dijete, ako hoćeš, ja ti dajem svoj život! Uzmi ga u sebe! Ja ti dajem svoje srce! Dajem svoje srce svojoj djeci! Sinko, ljubi mojim srcem. I svi zajedno, vi ćete zasiliti svijet ljubavlju i vi ćete ga spasiti!

Preveo Dr Srećko Bošnjak

NAKON OBNOVLJENE MISE

Francuska književnica Yvonne Chauffin nedavno je napisala posebno djelo o svetoj Misi pod naslovom: LE COUP DE LANCE, »La Messe cette inconnue« s predgovorom bečkog kardinala Königa. U vezi s tom knjigom katolički francuski novinar Bruno Lagrange raspravljao je s pisacem knjige o Misi. Radi novih obreda neki su zbumjeni. Ne znaju zapravo, šta se promijenilo, pa u tom neznanju govore: »Ima li smisla sada ići k Misi?« Mnogima Misa izgleda teška!... Na ova i druga pitanja, Yvonne Chauffin rekla je uglavnom ovo: — Ja ne razumijem da pravi kršćanin može tako govoriti, jer Misa je centar, Misa je središte vjere. Tako pitati, isto je kao pitati, treba li još danas vjeđovati u Boga, u Krista, u Utjelovljenje. Misu nam je ostavio Isus da se možemo s njim susresti. To nam je njegova testamentarna ostavština. To je nova oslobođiteljska Pashà. To je Kristov duboki, bezrezervni pristanak, da nas ljubi i da mi ljubimo njega. To je Žrtva Kristova, Žrtva svećenikova i Žrtva naša. To je korak, kojega činimo da pređemo iz našega svijeta u Božji svijet. Saborske promjene i novi obredi nisu ništa bitno u Misi promijenili. Ako te promjene neke kršćane smučuju, to je samo znak, da su oni bili povezani sa starim pradjedovskim Misnim običajima, a da nisu vodili brigu o pravom smislu Mise. Taj formalizam im smeta, da se upitaju o onome što je glavno. Kod kritičara liturgijske reforme kriva je slaba vjera. Malo dobre volje i ozbiljne brige, da bolje upoznaju Misu, izbavit će ih od neugodnosti u prilagođavanju promjenama.

Istina je, da Misa izgleda teška. Radi se o zalaganju čitavog bića da slijedi Krista u najvišim zahtjevima. Misa se ne sastoji u tome, da se uđe u crkvenu zgradu, dok traje

jedna ceremonija, nego u sudjelovanju u Žrtvi Kristovoj pomoću siromašnih snaga naše ljudske spoznaje. Mi ularimo u Božje područje. Zato se treba otresti sebe. Izći iz absurdnosti svijeta. Misa je dio našeg života. Misa ne znači sudjelovati u nekoj igri, u jednoj duhovnoj spekulaciji. Misa znači — uči u život, u svoj vlastiti život i u život drugih. Misa ne znači ostaviti na crkvenim vratima stvari, koje nam zadaju brigu i muku, nego znači isprazniti svoju vreću pred Bogom. Odbaciti nekorisno, pa preuzeti ono što je vrijedno.

Što se tiče materinskog jezika u Misi, mislim, da to ništa ne rješava, nego čak komplicira stvari. Najljepše Misne molitve moraju biti izgovorene jasno i s uvjerenjem i oduševljenjem, koje dolazi iz srca, na način, da ih vjernik razumi i prisvoji. Ako su te molitve »slupane«, bolje je ne slušati ih. Dok su bile na latinskom jeziku, čuvale su barem svoju tajnu.

Da li moja knjiga može pomoći razumijevanju današnje Mise? Napisala sam knjigu i trudila sam se, da reknem, što znači Misa za me, što ona znači za većinu onih koji u njoj sudjeluju znajući da je ona stvarni susret s Kristom, koji nam pomaže da uđemo u njegovo Otkupljenje. Ja sam svojom knjigom nastojala običnim jezikom reći, kako je Krist uoči Svetog Petka, slaveći Mojsijevu Pashu, prikazao prvu Misu. I rastumačiti da nam je Krist dao razumjeti po liturgiji, da je od tada Misa Kristova, svećenikova i naša.

U liturgijskoj reformi veseli me vraćanje na prvobitnu Misu. Stoljećima su dodavane brojne modifikacije, koje danas nisu potrebne. Novi oblik celebracije može pomoći, da uđemo u srce Žrtve. Liturgijski tekstovi su vrlo lijepi.

Ja osobno žalim za crkvenim latinskim jezikom, jer je lak, jednostavan i bliz. Neke riječi za mene su bile vrata, kroz koja je sukljala milost. Na primjer riječ »FORMATI« kod uvoda u OČENAŠ. Dugo vremena Bog nam je govorio preko toga jezika, koji mi je bio kao obiteljsko vozilo. Ali mislim, da je za najveći broj kršćana, koji ne razumiju latinski, bolje, da Misa bude na živom jeziku. Nekoć je latinski bio živi jezik, a crkveni jezik tada bijaše grčki. Ja sam za sve ono, što će pomoći vjernicima, da bolje sudjeluju u Misi.

U svojoj knjizi napisala sam, kako ne žalim, što nisam studirala teologiju, jer Misa nije određena za specijaliste. Ali to ne znači, da time odbijam religijsku kulturu, koja je bezuvjetno potrebna. Treba poznávati Svetu Pismo i treba znati postaviti svete tekstove u njihov kontekst. Treba znati, kako se razvijala liturgija Mise kroz vjekove. Zašto je ta i ta molitva uklonjena ili dodana i u kojim okolnostima. Misa pozivlje svakog kršćanina da sudjeluje u euharistijskoj Žrtvi i da treba znati, kamo ga ona vodi. Ne ostati na rubu Mise, nego se za Misu temeljito zanimati. Znati o čemu se radi! Po Misi ulazimo u Boga i za to nije potrebno studirati teologiju. Treba stalno čitati Evandelje. Krist nas na to pozivlje. Da tražimo kraljevstvo nebesko. Sjetimo se priče o izgubljenoj drahmi, o zakopanom biseru... Intelektualni koraci ne otvaraju nas za Misu, nego sudjelovanje u Spasiteljevoj Žrtvi. Naše zajedništvo s njegovim Tijelom. Sav naš obiteljski i profesionalni život što ga činimo da uđemo u ekonomiju spasenja.

Književnica Chauffin veli da se vrlo dobro osjeća sudjelujući u Misi, napose, kad ima priliku čitati poslanicu.

Što se tiče propovijedi, ona veli, da svećenik svojim govorom treba da brani Božju stvar. Zašto se kršćani slabo zanimaju za svetu Misu? Sigurno, krivnjom svećenika, koji ne propovijedaju dosta o Misi, koji ne tumače, šta je Misa. Župnik Arski mislio je i po danu i po noći na svoje propovijedi. Što je bilo u njegovoj duši, pružao je drugima. Često je govorio: »Djeco moja, ljubite dobrogog Boga i odbacite grijeh!« Poznam svećenike, kojima na koljenima treba zahvaliti za sve ono, što su nam znali reći o Bogu, o Božjoj ljubavi. Po njima se obnavljalo duhovsko čudo. Međutim književnica spominje, da ima i takvih svećenika, koji nisu daroviti za propovijedanje, pa dodaje, kako bi bilo dobro stvoriti ekupe biranih propovjednika, pa da idu u više župa propovijedati. Ukoliko nema dosta takvih, moglo bi se u tu službu uklopiti i svjetovnjake, koji su sposobni.

O glazbi veli ova književnica, da je glazba najekspresivniji jezik, svima razumljiv. Za učene i neučene. Sve nijanse radosti i žalosti, sva uzdignuća duše i sve tajne može unijeti u srce. Glazba je jedan od najglavnijih elemenata liturgije. Bilo da se radi o klasičnoj bilo o modernoj glazbi. Glazba nam pomaže moliti!

Kad je novinar postavio pitanje, zašto ljudi slabo po-sjećaju Misu u crkvama, a inače rado idu na velike sku-pove, kao što su Olimp. igre, službena putovanja drž. šefova, različita primanja i dočeci, književnica je odgovo-rila, kako biti na Misi ne znači biti samo promatrač kao na drugim masovnim skupovima.

Međutim, ipak je krivo govoriti, da se ne ide na Misu. Koji su kršćani poučeni o Misi, oni masovno idu u crkvu. Kojima je srce potpuno zagrijano vjerom. Kad se vjernici pouče o Misi i novim obredima, oni će rado ići na Misu. Sigurno je, da ima mnogo svećenika i svjetovnjaka punih plemenitosti, razboritosti, inteligencije, žara i sposobnosti, koji će nas poučiti o svetoj Misi. Ako bude vjere u srcima, onda ne će biti problema Mise! Saborske reforme očistile su teren. Neka se svaki od nas sjeti riječi, kojima nas pozivlje svećenik: »Molite braćo, da moja i vaša Žrtva bude ugodna Bogu Ocu svemogućemu«. U tome je odgovor na sva pitanja!

Tako završava svoje misli književnica Chauffin. — Iz-gleda da bi bilo od velike koristi, kad bi se knjiga o Misi književnice Chauffin pojavila na hrvatskom jeziku!

S. Bošnjak

ČOVJEK POGRIJEŠI, ANĐEO SE POPRAVI

»Glas koncila« u br. 7. od 5. IV 1970. objavio je članak »Nove smjernice u sjemenišnom odgoju«. Po mome shvaćanju tu se je podkrala jedna neispravnost. Da se to popravi, upozorio sam uredništvo GK odmah nakon objavljenja toga članka. Ali taj moj ispravak još do danas nije uvršten u »Glas koncila«.

Kada već »Glas koncila« neće sam da prizna svoj propust, evo u »Službi Božjoj« donosim taj ispravak da javnost vidi o čemu se radi i da se vidi, da li je takav postupak sa strane »Glasa koncila« uzoran i pohvalan!

Evo posланога teksta:

NEISPRAVNA VIJEST

objavljena je u GK br. 7. od 5. IV 1970. u članku »Nove smjernice o sjemenišnom odgoju«.

Tu je napisano: »U svakoj biskupiji sjemenište će biti samo jedno, dijecezansko: ono će biti središnjica za formaciju svih svećeničkih zvanja i svjetovnih i redovnih. Tom